

Tự Do Ngôn Luận Và Ngôn Từ Kích Động Thù Ghét: Chúng có Những điểm chung nào?

Tuyên bố từ chối trách nhiệm: Tài liệu này không nhằm mục đích tư vấn pháp lý, mà chỉ nên sử dụng như một hướng dẫn về những giới hạn của việc tội phạm hóa những phát ngôn kích động thù ghét (hate speech) ở Tiểu bang Oregon và Hoa Kỳ. Tài liệu này không phản ánh niềm tin hoặc giá trị của Đơn vị Dân quyền (Civil Rights Unit). Đây là một tập hợp các thông tin dựa trên luật hiện hành.

Hiến Pháp Bảo Vệ Quyền Tự Do Ngôn Luận

Hiến pháp của Hoa Kỳⁱ và cả tiểu bang Oregonⁱⁱ đều trao quyền tự do ngôn luận để bảo vệ chúng ta khỏi sự can thiệp và trả thù của **chính phủ** chứ không phải sự can thiệp hoặc trả thù của các thực thể tư nhân hoặc từ những người không đồng ý với những gì bạn nói.

Nhưng điều này có nghĩa gì?

Với sự phức tạp trong việc xác định ngôn luận *tự do* và được bảo vệ là gì, sẽ dễ dàng hơn nhiều nếu chúng tôi giải thích ngôn luận **không được bảo vệ** là gì. Ngôn luận không được bảo vệ—những trường hợp chính phủ *có thể* can thiệp—có thể bao gồm:

- Khai man (nói dối khi đã được tuyên thệ)
- Chia sẻ thông tin giao dịch nội bộⁱⁱⁱ
- Vu khống (Slander/vu khống bằng lời nói^{iv})
- Phỉ báng^v (Libel/phỉ báng bằng lời viết)
- “Các mối đe dọa thực sự” theo định nghĩa của Tòa án Tối cao Hoa Kỳ và Tòa phúc thẩm Khu vực 9^{vi}
- Kích động bạo lực/hoảng loạn/bạo loạn/hành động trái pháp luật^{vii} mà:
 - Sắp xảy ra^{viii} và
 - Rất có khả năng^{ix}.
- Sơn vẽ bậy làm hỏng tài sản của người khác
- Thông tin sai lệch trong ngôn từ thương mại (ví dụ: các công ty cung cấp thông tin sai lệch, tuyên bố gian lận hoặc tuyên bố sai theo cách sẽ gây hại cho người tiêu dùng)

- Nội dung khiêu dâm trẻ em^x
- Vi phạm bản quyền và đạo văn^{xi}

Tại sao ngôn từ thù ghét không có trong danh sách này?

Ngôn từ thù ghét là những ngôn từ mang tính lạm dụng, nhắm mục tiêu cụ thể vào đối tượng vì chủng tộc, màu da, nguồn gốc quốc gia, sắc tộc, tôn giáo, giới tính, bản sắc giới tính, khuynh hướng tình dục hoặc khuyết tật của họ. **Tại tiểu bang Oregon, ngôn từ thù ghét cấu thành một “sự cố thiên vị”** theo [ORS 147.380](#) khi nó có liên quan đến chủng tộc, màu da, nguồn gốc quốc gia, tôn giáo, bản sắc giới tính, khuynh hướng tình dục hoặc tình trạng khuyết tật thực tế hoặc theo nhận thức của đối tượng.

Ngôn từ thù ghét và các sự cố kỳ thị không phải là tội ác. Cơ quan thực thi pháp luật không có quyền làm gián đoạn, bịt miệng hoặc bắt giữ một người vì đã thốt ra ngôn từ thù ghét hay gây ra các sự cố kỳ thị. Tuy nhiên, trong nhiều trường hợp, ngôn từ thù ghét và sự cố kỳ thị nếu diễn ra trong một số môi trường nhất định sẽ bị coi là Vi phạm Quyền Công dân—chẳng hạn, nếu điều đó xảy ra tại nơi làm việc, trong môi trường chăm sóc sức khỏe, ở trường học, tại một doanh nghiệp, thư viện hoặc thậm chí ở nhà. Các thực thể tư nhân, chẳng hạn như các nền tảng mạng xã hội^{xii}, công ty tư nhân, trường học, có thể có các điều khoản sử dụng nghiêm cấm một số phát ngôn nhất định, bao gồm phát ngôn thù ghét; những điều khoản nghiêm cấm này nói chung *không* vi phạm hiến pháp của Hoa Kỳ và tiểu bang Oregon.

Bạn luôn có thể báo cáo những trường hợp liên quan đến ngôn từ thù ghét và sự cố kỳ thị với [Đường Dây Nóng Chống Kỳ Thị Toàn Tiểu Bang Oregon](#), họ có thể có một số phương án tiếp theo để hỗ trợ nạn nhân.

Thế còn Phở Biện Tờ Rơi thì sao?

Nhiều thành phố và khu vực lân cận ở Oregon đang bị nhắm mục tiêu bởi các chiến dịch phát tờ rơi hàng loạt (mass flyering), nơi các thông điệp chống người Do Thái hoặc mang bản chất xúc phạm khác nằm đầy trước cửa nhà, trên kính ô tô, hộp thư và đường lái xe vào nhà. Một số thành phố có pháp lệnh chống phát tờ rơi, nghiêm cấm *bất kỳ và tất cả* hoạt động phát tờ rơi, bao gồm áp phích về chó bị lạc, thông tin ứng cử viên chính trị, thông báo khai trương doanh nghiệp, thông báo bán đồ cũ, thông điệp nhắm mục tiêu/mang tính thù ghét. Những sắc lệnh đó không kết tội hình sự, nhưng người phân phát có thể bị phạt tiền. Báo cáo với cơ

quan thực thi pháp luật là điều rất quan trọng để thu thập bằng chứng và điều tra liệu hành vi thả tờ rơi có thể là tội phạm hay không theo Điều luật về Tội Kỳ thị Cấp độ Hai của Oregon hay không ([ORS 166.155](#)). Bạn cũng có thể báo cáo về hành vi này [với Đường Dây Nóng Chống Kỳ Thị Toàn Tiểu Bang Oregon](#) cho mục đích theo dõi dữ liệu, hỗ trợ, lập kế hoạch an toàn và các tài nguyên bổ sung.

Thông tin và Tài nguyên Bổ sung

Bảo Vệ Những Điều Không Thể Bào Chữa

Người dân Hoa Kỳ và cư dân tiểu bang Oregon đã đưa những biện pháp bảo vệ quyền tự do ngôn luận mạnh mẽ vào hiến pháp liên bang và tiểu bang. Bằng cách đó, người dân đã chọn “bảo vệ những điều không thể bào chữa” và bảo vệ—với tư cách là quyền tự do ngôn luận—những ngôn từ thù ghét khỏi sự can thiệp của chính phủ. Một phần của phân tích là ai có quyền quyết định giới hạn là đâu? Nếu quan chức chính phủ, là những nhân vật chính trị được bầu vào chức vụ dựa trên đảng phái chính trị của họ, chịu trách nhiệm ấn định các tiêu chuẩn và quyết định ngôn từ nào được phép hay không được phép, thì những hạn chế này sẽ thay đổi tùy thuộc vào tác nhân chính trị tại chức và quyền bịt miệng hoặc kiểm duyệt đó sẽ được vũ khí hóa chống lại những người bất đồng chính kiến.^{xiii}

Các vụ kiện ở Tòa án Tối cao về tự do ngôn luận

Tòa án Tối cao Oregon và Tòa án Tối cao Hoa Kỳ đã nhiều lần bảo vệ ngôn từ thù ghét là quyền tự do ngôn luận. Hiện nhiều trường luật có các khóa học dành riêng cho chủ đề tự do ngôn luận, nhưng sau đây là hai vụ kiện bạn nên biết đến:

Skokie

Một trong những vụ kiện về tự do ngôn luận nổi tiếng nhất mang tên *Skokie*, hoặc *National Socialist Party of America (NSPA) v. Village of Skokie*, 432 U.S. 43 (1977). NSPA, một nhóm tân Quốc xã thường xuyên tổ chức các cuộc biểu tình đòi quyền lực của người da trắng trong khi đeo băng tay có hình chữ thập ngoặc và gieo rắc hận thù chủng tộc và tôn giáo, chủ yếu chống lại người Do Thái và những người không phải Da trắng. Village of Skokie đã đệ đơn xin lệnh cấm và thiết lập các sắc lệnh nhằm ngăn chặn cuộc biểu tình và ngôn từ thù ghét sau đó. Cuối cùng, Tòa án Tối cao Hoa Kỳ đã phán quyết rằng “nếu một Tiểu bang muốn áp đặt hạn chế lên các quyền trong Tu chính án Thứ nhất, thì Tiểu bang đó phải cung cấp các biện pháp bảo vệ nghiêm ngặt về mặt thủ tục, bao gồm cả việc tái xét vụ kiện ở cấp phúc thẩm ngay lập tức. ... Khi không có sự tái xét đó, thay vào đó Tiểu bang phải cho phép trì hoãn. Lệnh của Tòa án Tối cao Illinois cấu thành sự từ chối quyền đó.”^{xiv}

Johnson

Trong Oregon, *State v. Johnson*, 345 Or. 190.191 P.3d 665, là một quyết định năm 2008 của Tòa án Tối cao Oregon (Oregon Supreme Court, hoặc ORSC) bãi bỏ một phần của các điều luật về Quấy rối của Oregon theo ORS 166.065(1)(a)(B), quy định rằng:

Một người phạm tội quấy rối nếu họ cố ý:

(a) Quấy rối hoặc làm phiền người khác bằng cách:

(b) Công khai xúc phạm người khác bằng những lời nói hoặc cử chỉ lăng mạ theo cách có chủ ý và có khả năng gây ra phản ứng bạo lực.

Bị cáo Johnson đã hét những lời lẽ miệt thị chống lại người đồng tính và người da đen/người Mỹ gốc Phi vào hai nạn nhân, đồng thời bám đuôi họ trong 5 năm phút trên đường, bị cáo đã không đe dọa nạn nhân bằng lời nói hoặc có hành vi bạo lực thực sự nhưng đã cố gắng xúi giục một trong hai nạn nhân thể hiện hành vi bạo lực. ORSC nhận thấy rằng “ngay cả lời nói có chủ đích và có khả năng gây bạo lực cũng không được hình sự hóa trừ khi bạo lực có khả năng xảy ra ngay tức khắc.” Tòa án lưu ý rằng luật này, như hiện tại, “quét quá nhiều ngôn luận được bảo vệ vào phạm vi của nó để có thể vượt qua một... thách thức.” Mặc dù “biểu hiện của bị cáo Johnson có thể đã xúc phạm... tiểu bang không được ngăn chặn toàn bộ ngôn luận mang tính xúc phạm bằng cùng một cây dùi cui của luật hình sự.... Ngay cả khi cơ quan lập pháp tìm cách ngăn chặn bạo lực do ngôn luận gây ra, họ cũng phải cẩn thận để không làm như vậy bằng cách hình sự hóa ngôn luận được bảo vệ.”^{xv}

Tìm đọc và nghe thêm về tự do ngôn luận:

Podcast At Liberty của ACLU, [Hỏi chuyên gia: Tự do ngôn luận là gì?](#)

Hiệp hội Tự do Dân sự Hoa Kỳ của Oregon (American Civil Liberties Union of Oregon) [Bài viết về Nền tảng của Tự do Ngôn luận](#)

[Tự do Ngôn luận Ở Tiểu bang Oregon](#)

Trung tâm Nghiên cứu Pew [Người Mỹ và 'Văn hóa Hủy bỏ': Có Người Coi Đây Là Một Lời Kêu Gọi Về Trách Nhiệm, Có Người Coi Đây Là Hành Động Kiểm Duyệt, Trừng Phạt](#)

The Race Beat: The Press, the Civil Rights Struggle, and the Awakening of a Nation
Gene Roberts và Hank Klibanoff

ⁱ Tu chính án thứ nhất của Hiến pháp Hoa Kỳ nói rằng:

Quốc hội sẽ không ban hành luật về vấn đề thành lập tôn giáo, hoặc cấm tự do hành đạo; hoặc cắt quyền tự do ngôn luận, hoặc quyền đưa tin của báo chí; hoặc quyền của người dân được hội họp ôn hòa và kiến nghị Chính phủ giải quyết những bất bình.

ⁱⁱ Và Điều I § 8 của Hiến pháp Oregon nói rằng:

Không luật nào được thông qua hạn chế quyền tự do bày tỏ quan điểm, hoặc hạn chế quyền tự do nói, viết, hoặc in ấn về bất kỳ chủ đề nào; nhưng mọi người phải chịu trách nhiệm về việc lạm dụng quyền này.

iii <https://www.mtsu.edu/first-amendment/article/819/securities-and-exchange-commission>

iv Có nghĩa là làm tổn hại danh tiếng tốt của ai đó bằng những tuyên bố sai sự thật. Đây không phải là định nghĩa pháp lý.

v [https://www.law.cornell.edu/wex/new_york_times_v_sullivan_\(1964\);_New_York_Times_v._Sullivan_Podcast](https://www.law.cornell.edu/wex/new_york_times_v_sullivan_(1964);_New_York_Times_v._Sullivan_Podcast)

vi Watts v. United States, 394 U.S. 705 (1969), <https://supreme.justia.com/cases/federal/us/394/705/>; United States v. Keyser, 704 F.3d 631, 638 (9th Cir. 2012); United States v. Bagdasarian, 652 F.3d 1113, 1118 (9th Cir. 2011)

vii *Brandenburg v. Ohio* (1969), <https://supreme.justia.com/cases/federal/us/395/444/>

viii "nhằm kích động hoặc dẫn đến hành động phi pháp sắp xảy ra," *Brandenburg v. Ohio* (1969)

ix "rất có khả năng kích động hoặc dẫn đến hành động như vậy," *Brandenburg v. Ohio* (1969)

x Alliance for Community Media v. FCC, <https://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F3/56/105/623915/>

xi <https://news.winona.edu/insights/the-nature-of-free-speech-and-responsible-speech/>

xii Để tìm hiểu thêm về điều khoản sử dụng của các mạng xã hội, vui lòng tham khảo [Hướng Dẫn Chống Tiết Lộ Thông Tin Cá Nhân Trên Mạng \(Anti-Doxing\)](#).

xiii American Civil Liberties Union Tại Liberty Podcast | Hỏi chuyên gia: Tự do ngôn luận là gì? <https://www.aclu.org/podcast/ask-an-expert-what-is-free-speech>

xiv <https://www.law.cornell.edu/supremecourt/text/432/43>

xv <https://law.justia.com/cases/oregon/supreme-court/2008/s055085.html>